

**Enquête Jeugdmonitor Zeeland
Ouders Jonge Kinderen 2013**

Rapport Oosterschelderegio

Middelburg, december 2013

Colofon

© SCOOP 2013

Samenstelling

Kris Louwerse
Herman Braat

SCOOP

Kousteensedijk 7
Postbus 407
4330 AK Middelburg
Telefoon (0118) 682500
Telefax (0118) 635311
www.scoopzld.nl
scoop@scoopzld.nl

*Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van de Provincie Zeeland.
De Provincie Zeeland streeft naar een goede sociale en culturele infrastructuur in Zeeland,
in samenwerking met anderen. Als sociaal-cultureel kennis- en ontwikkelingsinstituut ondersteunt
SCOOP de Provincie bij haar taken in het sociaal-cultureel beleid*

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Gezinssituatie	5
Arbeid-zorgcombinatie.....	6
Vrije tijd	8
Wonen en woonomgeving	10
Peuterspeelzaal en vormen van opvang	12
Gezondheid, gedrag en voeding.....	13
Consultatiebureau	14
Opvoeding en verzorging	16
Onderwijs	17

Inleiding

In dit rapport worden voor de Oosterschelderegio de belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen weergegeven.

Onderzoek

Het onderzoek onder ouders van jonge kinderen is voor de vierde keer uitgevoerd. Via het GBA zijn alle ouders van kinderen geboren in 2009 aangeschreven met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. In 2001, 2005 en 2009 zijn vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd door de Jeugdmonitor Zeeland.

Provinciaal zien we een aantal trends:

- De meeste jonge kinderen groeien op in een gezin met twee ouders of verzorgers. In 2013 is dat aandeel hoger dan in 2009.
- Ouders zijn de laatste jaren steeds meer tevreden over de eigen buurt.
- Vrijwel alle ouders van jonge kinderen in Zeeland hebben gebruik gemaakt van de diensten van het consultatiebureau. Maar vergeleken met 2005 is dat aandeel licht gedaald.
- De bekendheid met hulpverleners en hulpverlenende instanties voor opvoedings-, gedrags- en ontwikkelingsproblemen bij kinderen is iets afgenomen.
- Steeds meer jonge kinderen spelen wel eens met een (spel)computer, smartphone of tablet. Maar ouders besteden ook steeds meer tijd aan activiteiten met hun kinderen zoals voorlezen, een spelletje doen of een liedje zingen.
- Minder peuters gaan naar de peuterspeelzaal.
- Het aantal uren dat ouders besteden aan werk, huishouden en verzorgen van kinderen verandert niet. Vaders en moeders besteden hier elk ongeveer 55 uur per week aan.

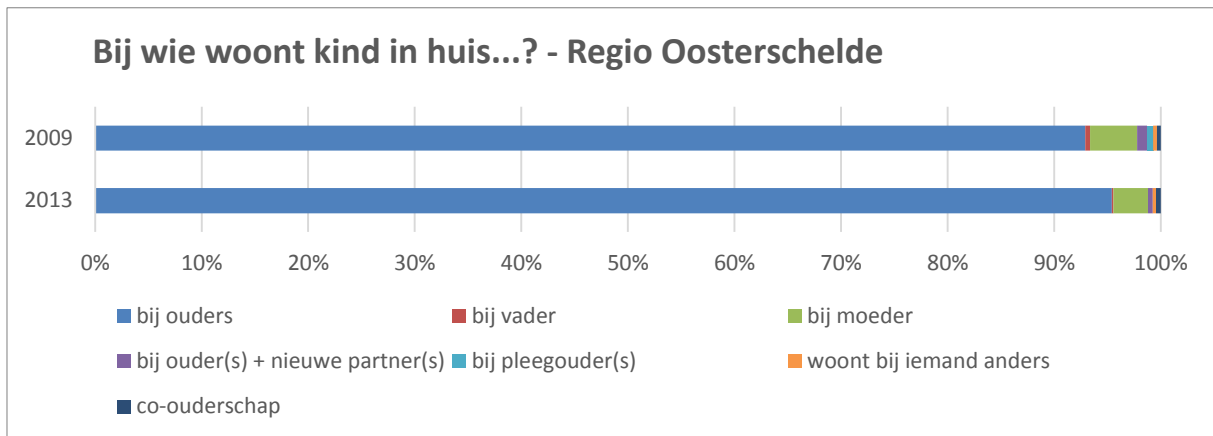
Respons

In totaal hebben 1359 ouders van jonge kinderen de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 36%. Met 670 ouders uit de Oosterschelderegio die meededen aan het onderzoek is de respons hier 38%. Voor de analyse is het databestand gewogen naar gemeente op basis van het aantal kinderen dat in 2009 geboren is, zodat een representatiever beeld ontstaat voor de regio's en Zeeland als geheel.

Opzet rapport

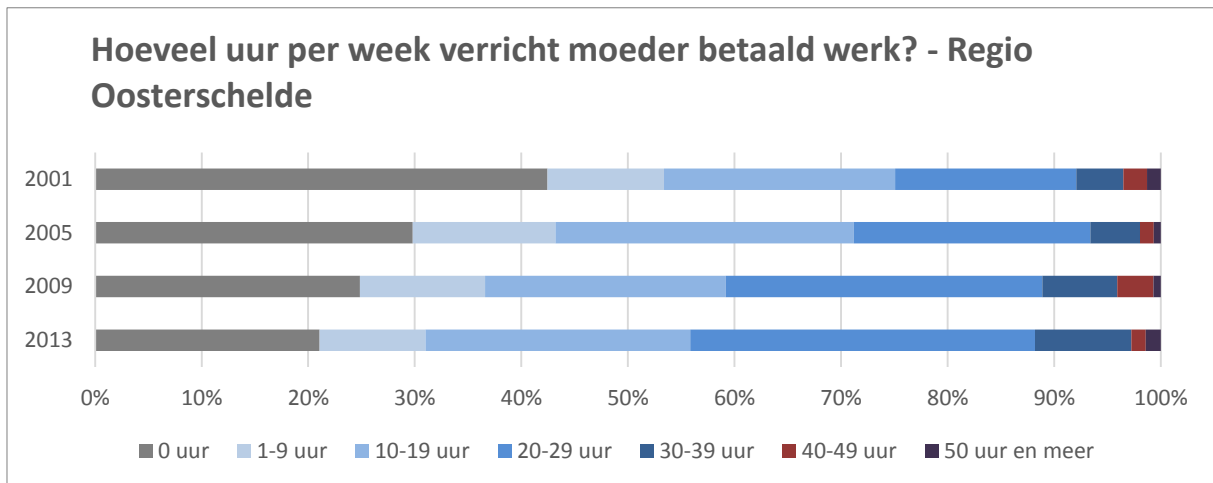
De belangrijkste trends van het onderzoek onder ouders van jonge kinderen worden per thema gepresenteerd.

Gezinssituatie

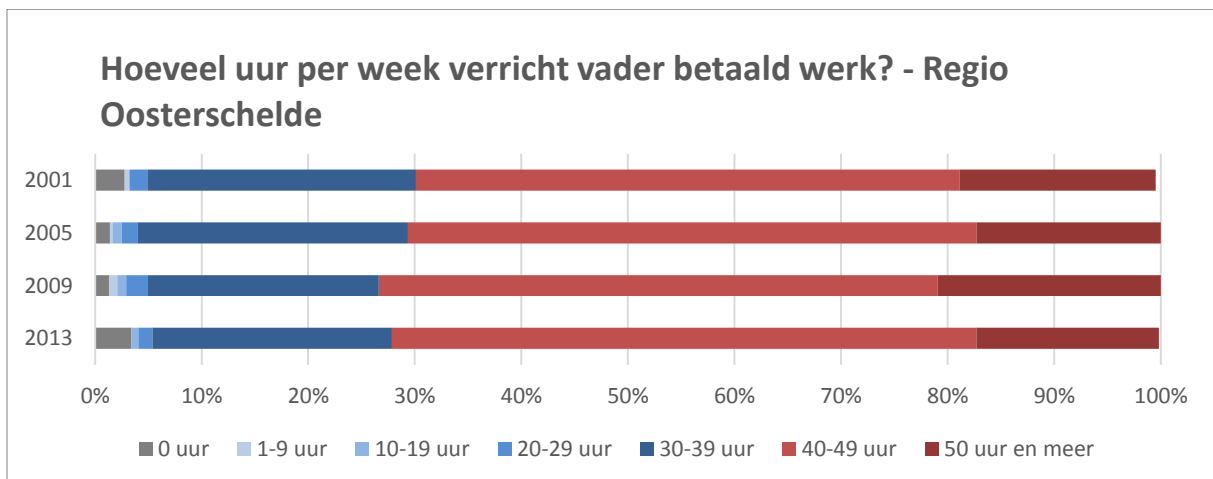
Vanzelfsprekend woont de overgrote meerderheid van jonge kinderen bij beide ouders. In de regio Oosterschelde zijn dat er nu meer dan negen van de tien. De meeste overige kinderen wonen alleen bij de moeder. Het komt nauwelijks of niet voor dat jonge kinderen alleen bij de vader wonen.

Arbeid- zorgcombinatie

Een op de drie moeders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde heeft betaald werk voor minder dan 20 uur per week (35% 1-19 uur) en eveneens een op de drie voor 20 t/m 29 uur (32%). Een op de acht moeders maakt meer betaalde uren (12% 30 uren of meer). Een op de vijf heeft geen betaald werk (20% 0 uur).

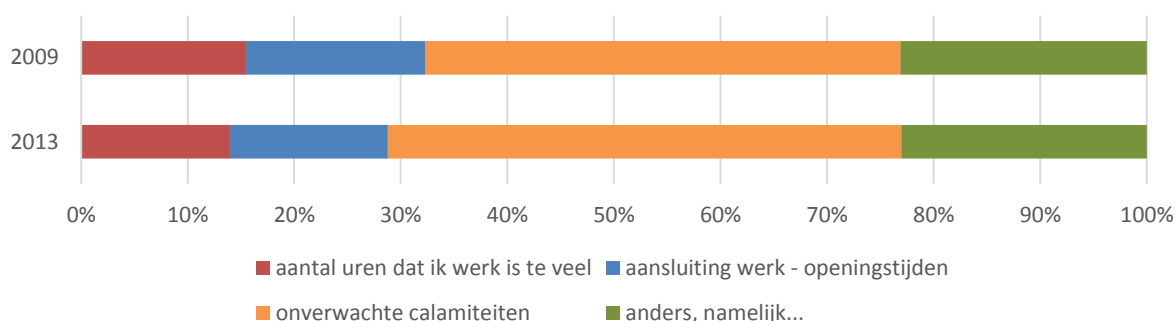
Vergeleken met de eerdere enquêtes is er een ontwikkeling zichtbaar waarbij steeds meer moeders betaald werk zijn gaan doen en dat ook voor steeds meer uren.

Vaders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde hebben traditioneel veel meer betaald werk dan de moeders. Zeven van de tien vaders hebben 40 uur of meer betaald werk per week (55% 40-49 uur, 17% 50 uur en meer). De meeste overigen werken 30 t/m 39 uur (22%). Bij drie van de honderd ondervraagde gezinnen heeft de vader geen werk (3%). Betaald werk voor minder dan 20 uur komt bij de vaders in de regio Oosterschelde vrijwel niet voor.

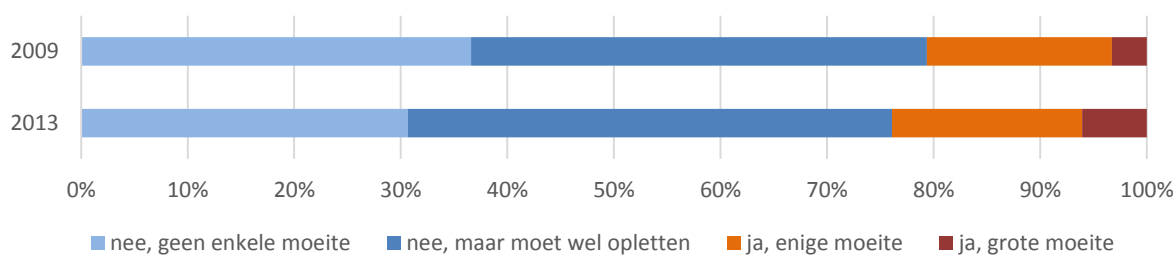
Vergeleken met de vorige enquêtes is er niet veel veranderd.

Waar loopt u het meest tegenaan bij het combineren van werk, (mantel)zorgtaken en/of huishoudelijke taken? - Regio Oosterschelde

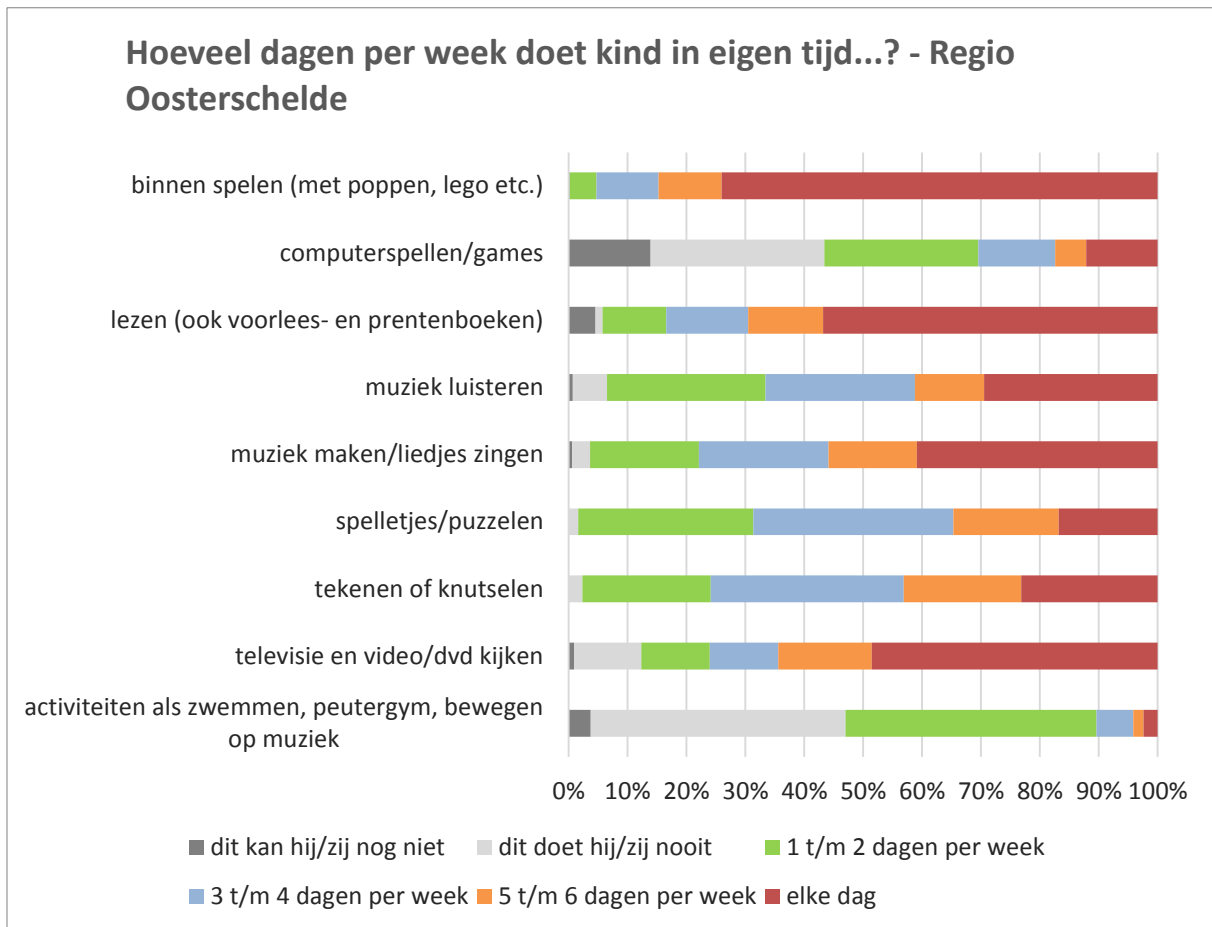
Vastlopen bij onverwachte calamiteiten is voor de helft van de ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde het probleem waar zij het meeste tegen aan lopen bij het combineren van werk, (mantel)zorgtaken en/of huishoudelijke taken (48%). Veel minder genoemd worden een te veel aantal werkuren, de aansluiting tussen werktijden en openingstijden van voorzieningen, of iets anders.

Heeft u het afgelopen jaar moeite gehad om van het inkomen van uw huishouden rond te komen? - Regio Oosterschelde

Drie van de vier ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde geven aan geen moeite te hebben rond te komen van het inkomen in het huishouden (31% geen enkele moeite om rond te komen + 45% nee, maar moet wel opletten). De meeste overigen hebben enige moeite om rond te komen. Tussen nu en de vorige enquête is er weinig veranderd.

Vrije tijd

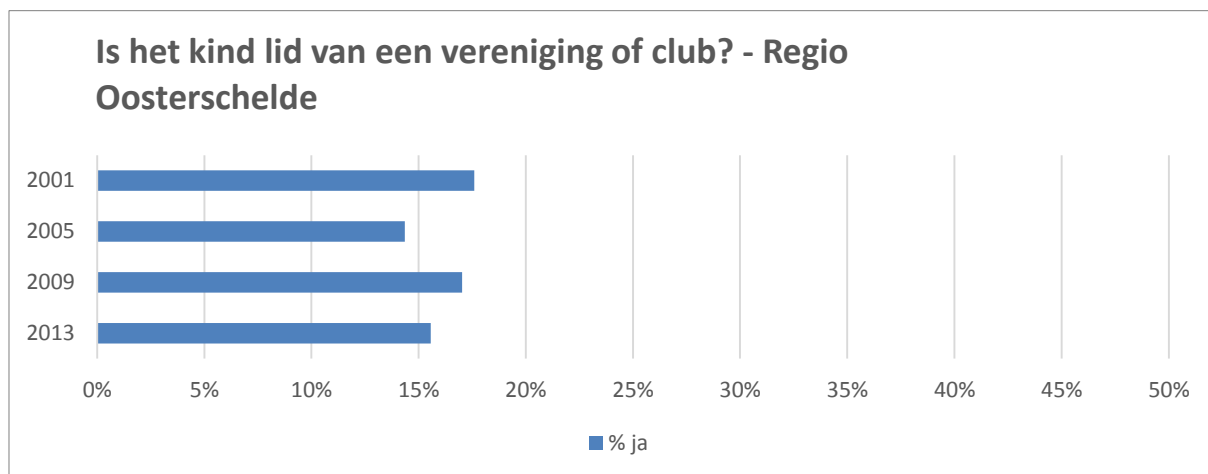

Binnen spelen doen de meeste peuters in de regio Oosterschelde elke dag (74% van allen). Van de overige meer specifieke activiteiten wordt er het meest gelezen (57% elke dag) en naar de televisie en video/dvd gekeken (49% elke dag).

De activiteiten die de jonge kinderen in de regio Oosterschelde relatief nog het minst vaak doen, zijn computerspellen en sporten. Ruim de helft van de kinderen doet (al) wel computerspellen, maar het meest is dat dan nog op 1 of 2 dagen per week (26% van allen). Een op de acht peuters doet al wel elke dag computerspellen (12%). Ruim vier van de tien kinderen doen nooit computerspellen omdat "dit doet hij/zij nooit" (30%) of zij dat nog niet kunnen (14%). Vergeleken met voorgaande onderzoeksjaren is het aantal kinderen dat elke dag een computerspelletje speelt toegenomen, ook het aantal uren per week is gestegen.

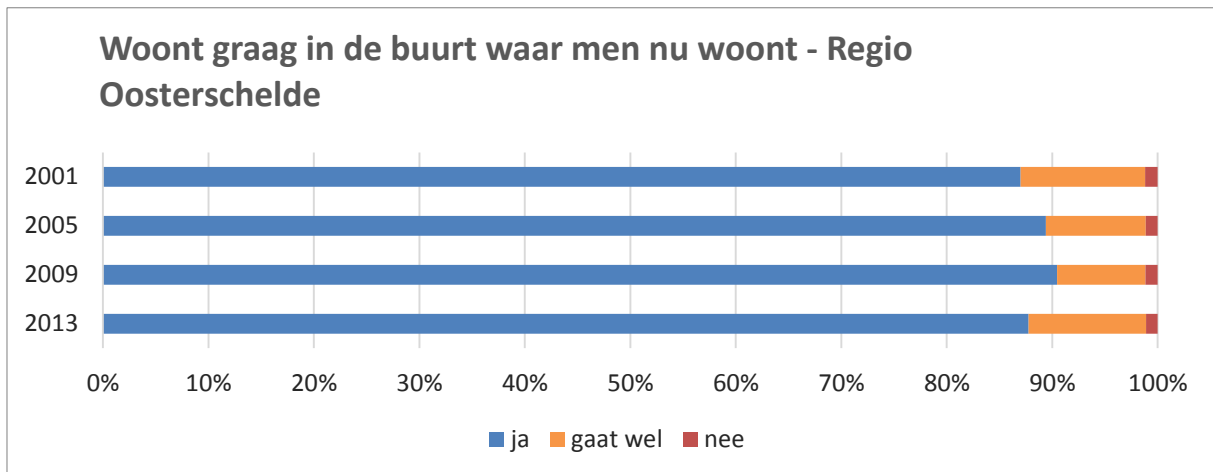
Ruim de helft van de peuters doet al aan sporten zoals zwemmen, peutergym, of bewegen op muziek. Het overgrote merendeel van hen (43% van allen) doet dat 1 of 2 dagen per week. Ruim vier van de tien doen deze sportactiviteiten nooit, vooral omdat "dit doet hij/zij nooit" (43% van allen). Activiteiten als voorlezen, een liedje zingen en een spelletje doen met het kind wordt vergeleken met voorgaande jaren iets vaker gedaan.

Vergeleken met 2009 is het aantal ouders dat geen computerspelletjes speelt afgenomen, in 2013 zijn zij dit meer uur per week gaan doen. Het aantal ouders dat geen tijd besteed aan lezen is toegenomen.

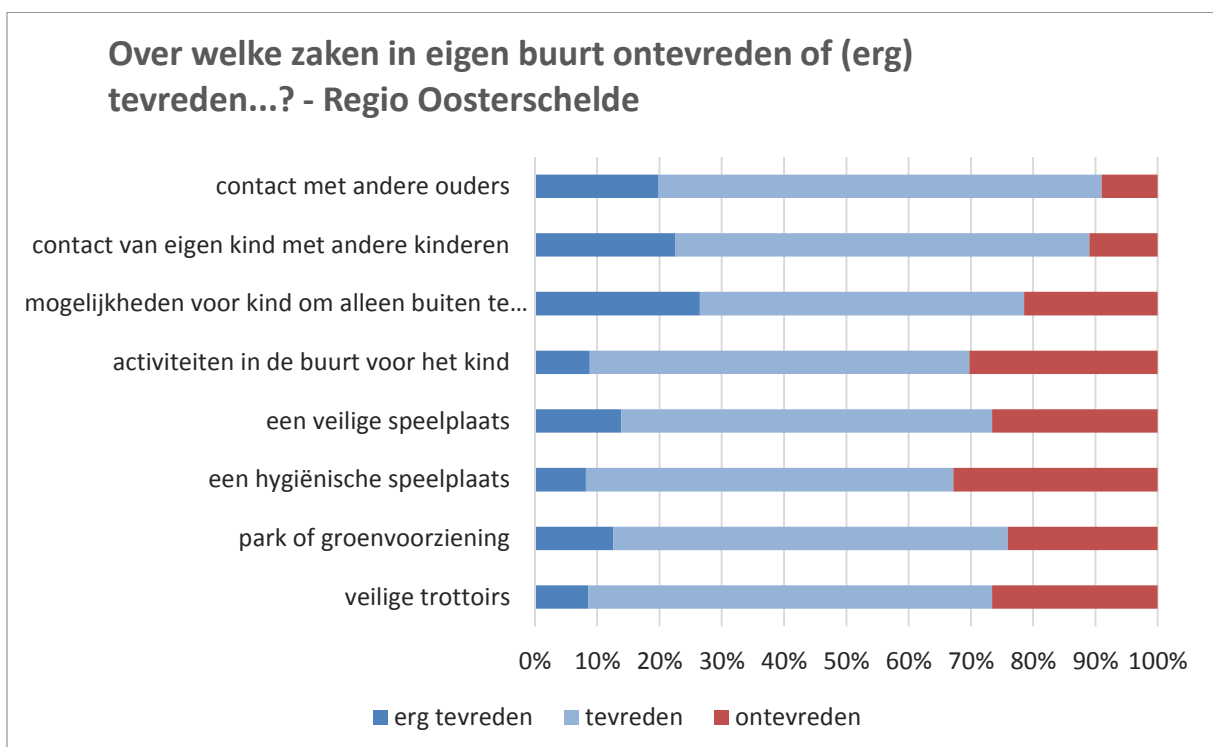

Een op de zes jonge kinderen in de regio Oosterschelde is al lid van een vereniging of club (16%). Gevraagd om wat voor een club of vereniging, worden door de ouders vele uiteenlopende clubs of verenigingen genoemd. Het meest worden genoemd gymen, zwemmen, ballet en dansen.

Wonen en woonomgeving

Een overgrote meerderheid van negen van de tien ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde geeft aan graag in de eigen buurt te wonen (88%). De meeste overigen vinden dat het wel gaat (11%). Een op de honderd ouders woont niet graag in de eigen buurt (1%). De algehele grote tevredenheid over de eigen woonbuurt is door de jaren niet gewijzigd.

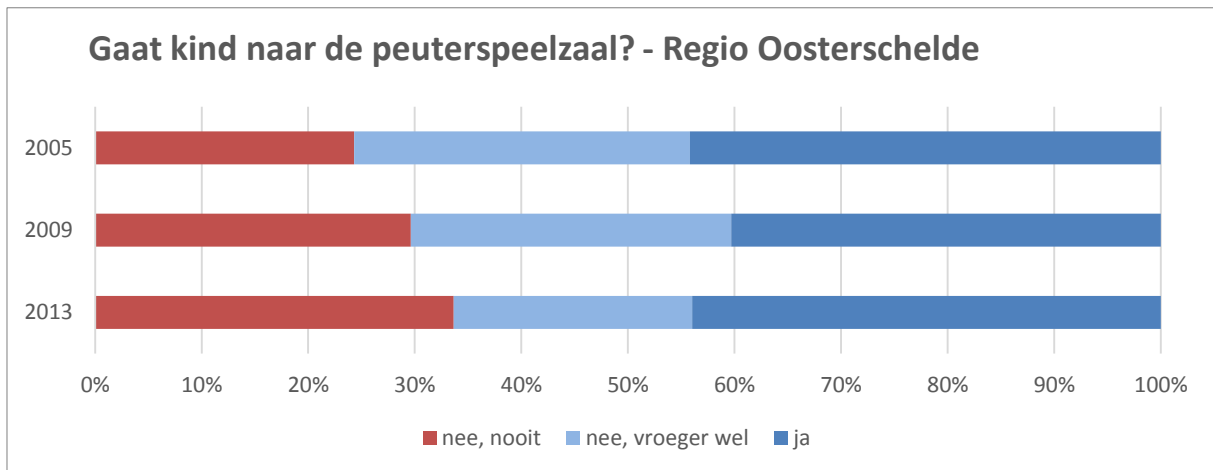

Wat betreft verschillende aspecten in de eigen buurt, zijn de ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde het meest tevreden over het contact dat ze hebben met de andere ouders en over het contact dat het kind heeft met de andere kinderen in de buurt. Over beide aspecten zijn ongeveer negen van de tien ouders tevreden of erg tevreden. Grote tevredenheid is er ook over de mogelijkheden voor de kinderen om alleen buiten te spelen. Vergeleken met 2009 is deze

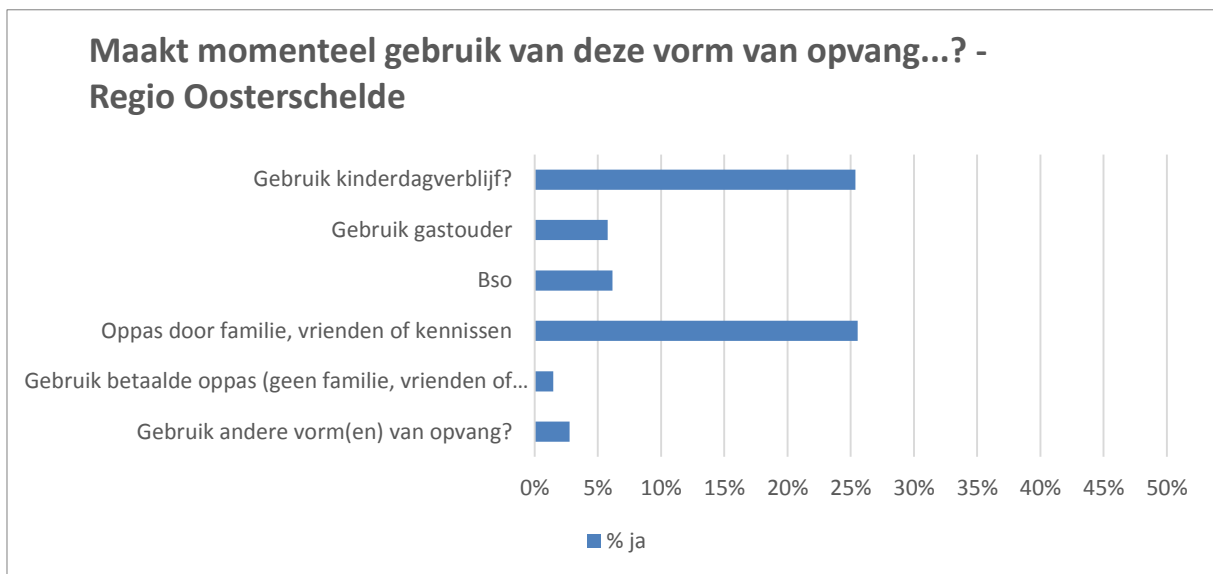
tevredenheid stijgende. Dit geldt ook voor de hygiëne van de speelplaatsen, steeds meer ouders zijn hier (erg) tevreden over.

Enige ontevredenheid – maar nog steeds in grote meerderheid (erg) tevreden – is er bij de ouders in de regio Oosterschelde over de andere zaken waar naar gevraagd is.

Peuterspeelzaal en vormen van opvang

Twee van de drie jonge kinderen in de regio Oosterschelde bezoeken de peuterspeelzaal of deden dat in het verleden. Een op de drie ging er nooit naar toe (34%). Het aandeel kinderen dat nooit de peuterspeelzaal bezocht is toegenomen vergeleken met de vorige enquêtes (2005: 24%, 2009: 30%, 2013: 34%).

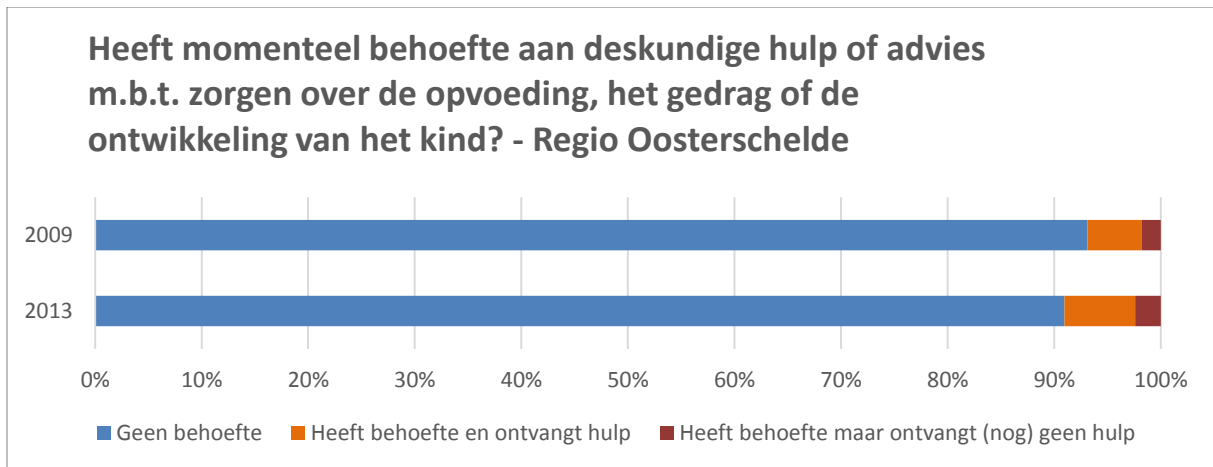
De belangrijkste mogelijkheden van opvang voor kinderen in de leeftijd van drie en vier jaar zijn: het kinderdagverblijf, gastouders, buitenschoolse opvang (bso), oppas door familie, vrienden of kennissen, en betaalde oppas door anderen. Voor elk van deze mogelijkheden is de ouders gevraagd of (a) zij er momenteel gebruik van maken, en (b) voor hoeveel dagdelen per week.

In de regio Oosterschelde maken de ouders van jonge kinderen het meest gebruik van het kinderdagverblijf en van oppas door familie, vrienden of kennissen. Een van de vier kinderen gaat naar het kinderdagverblijf en dat voor gemiddeld drie dagdelen per week. Voor eveneens een van de vier kinderen is er (ook) oppas uit eigen omgeving voor gemiddeld drie dagdelen per week. Er wordt weinig gebruik gemaakt van andere vormen van opvang.

De tevredenheid over de speelruimte van de peuterspeelzaal en de buitenruimte onder de ouders is gestegen.

Gezondheid, gedrag en voeding

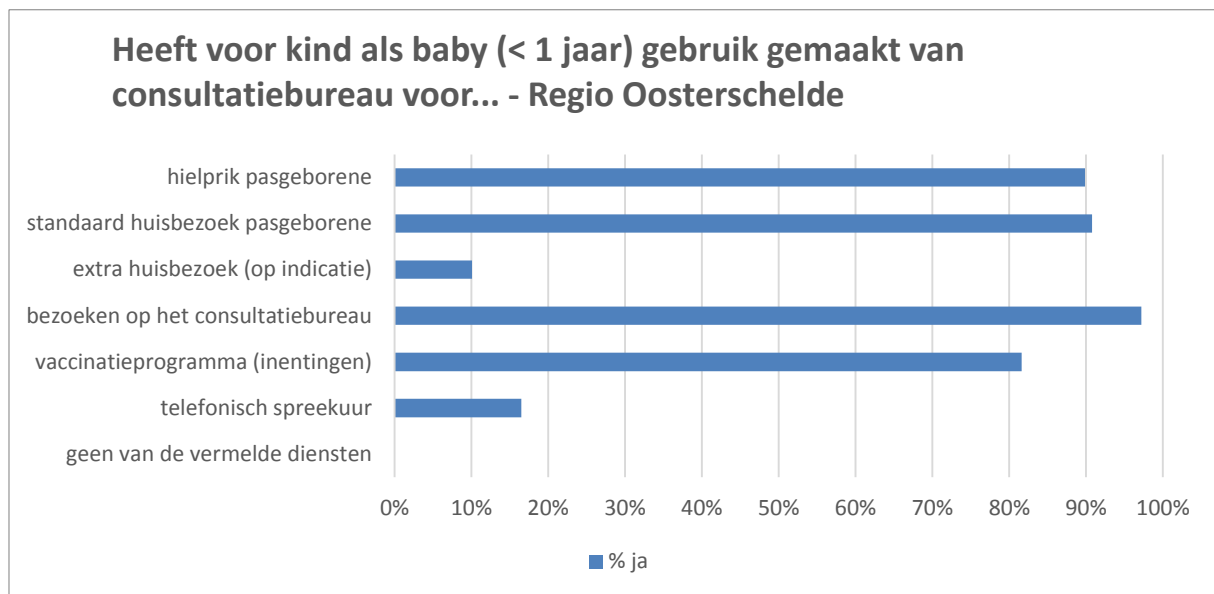
Ruim negen van de tien Middelburgse ouders vinden de gezondheid van hun kind (heel) goed.

In negen van de tien gezinnen met jonge kinderen in de regio Oosterschelde is er geen behoefte aan deskundige hulp of advies m.b.t. zorgen over de opvoeding, het gedrag of de ontwikkeling van het kind. Desgevraagd wordt aangegeven dat er momenteel in ongeveer een op de tien gezinnen wel behoefte bestaat aan dergelijke hulp of advies. Meestal wordt deze hulp dan (nog) niet gekregen (7%). Een klein deel van de gezinnen met jonge kinderen krijgt wel dergelijke hulp of advies (2%).

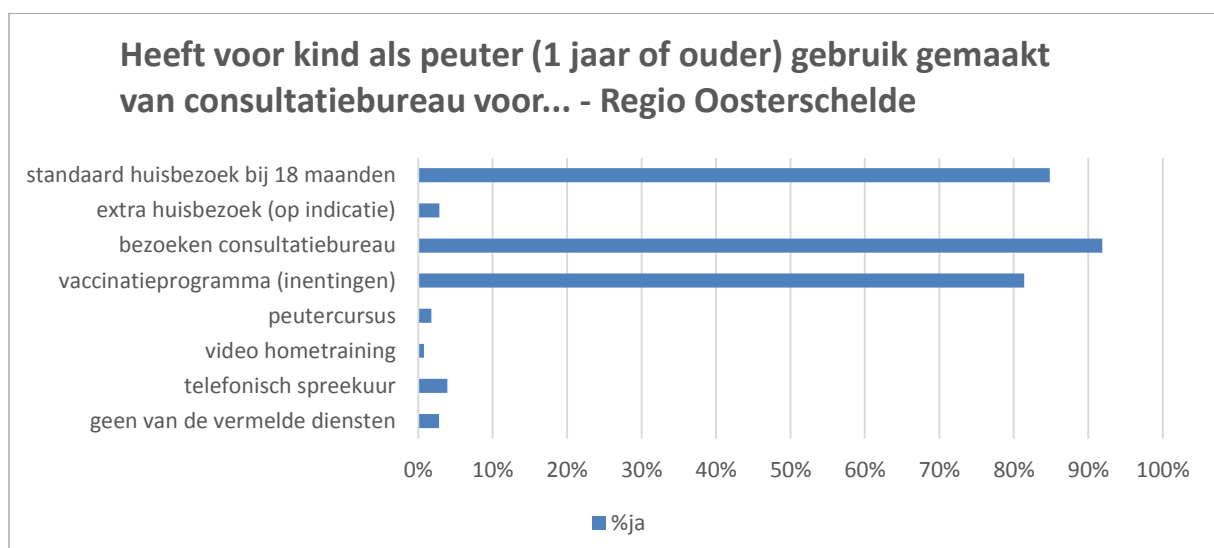
Ruim negen van de tien jonge kinderen ontbijten elke dag. Ruim de helft eet elke dag groente en bijna zeven van de tien kinderen eten elke dag fruit.

Consultatiebureau

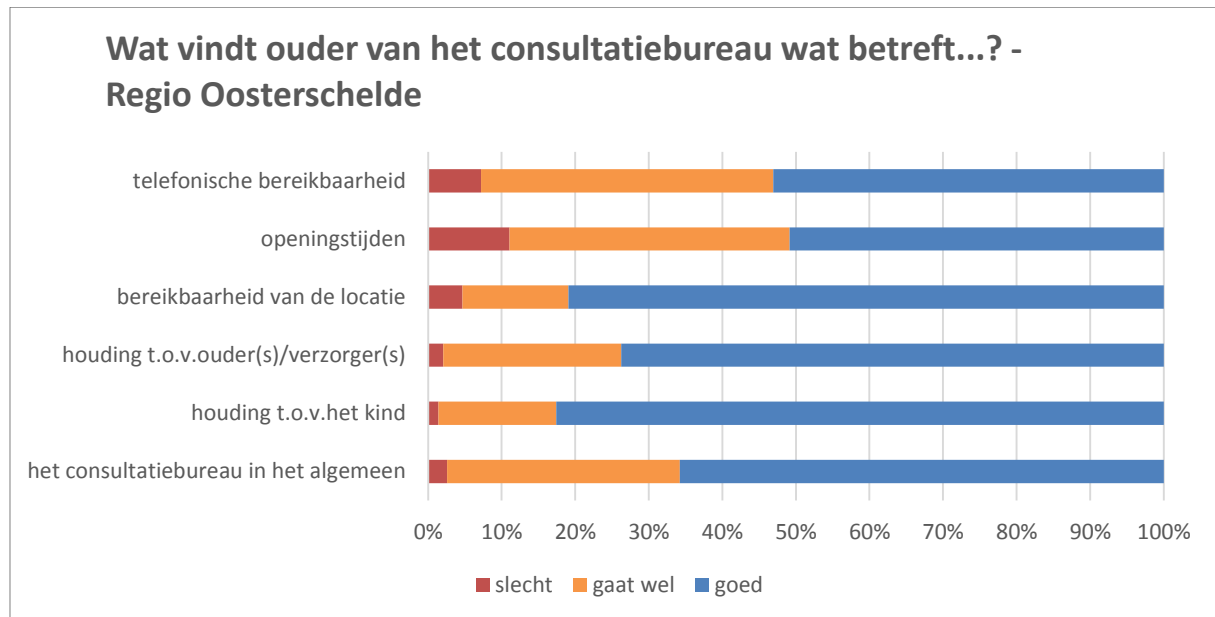

Het komt maar zeer weinig voor dat ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde geen gebruik maakten van de diensten van het consultatiebureau toen hun kind nog een baby was (jonger dan 1 jaar). Tussen de negen en tien van de gezinnen bezochten toen het consultatiebureau met hun kind (95% van allen ja, 5% nee). Van de specifieke diensten door het consultatiebureau voor baby's werd in de regio Oosterschelde het meest gebruik gemaakt van het standaard huisbezoek bij de pasgeborene. Daarnaast kregen negen van de tien baby's de hielprik voor pasgeborenen. Ruim acht van de tien kinderen namen deel aan het vaccinatieprogramma.

Op indicatie kregen een op de tien gezinnen een extra huisbezoek. Een op de vijf gezinnen maakte gebruik van het telefonisch spreekuur van het consultatiebureau.

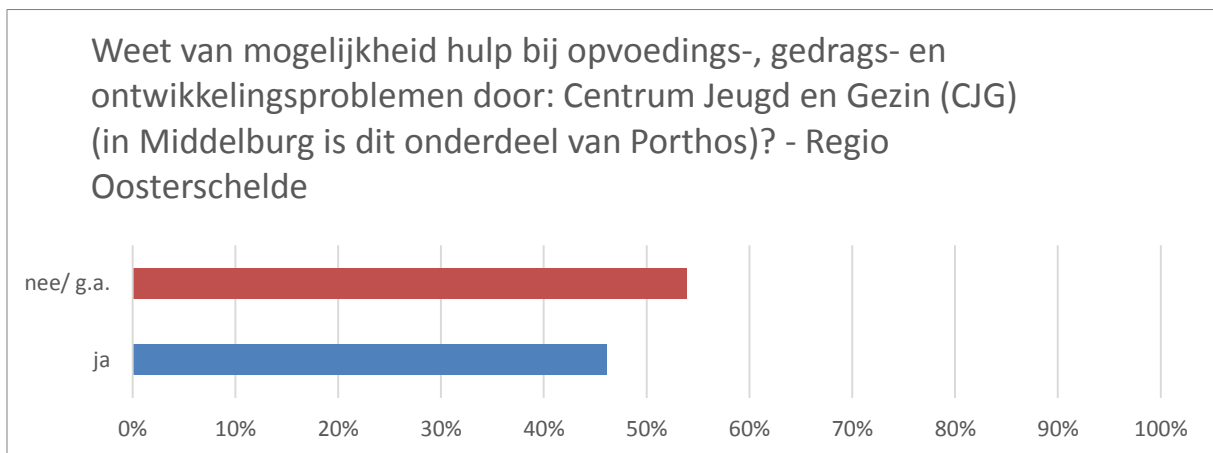

Ruim negen van de tien gezinnen in de regio Oosterschelde bezoeken het consultatiebureau wanneer het kind een peuter van 1 jaar of ouder is (92% van allen). Bij meer dan acht van de tien gezinnen wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van het standaard huisbezoek wanneer het kind 18 maanden is. Acht van de tien peuters nemen deel aan het vaccinatieprogramma. Er wordt in de regio Oosterschelde zeer weinig gebruik gemaakt van de overige diensten van het consultatiebureau voor peuters zoals extra huisbezoek op indicatie, peuter cursus, video hometraining, of telefonisch spreekuur.

Een meerderheid van twee van de drie ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde is tevreden over het consultatiebureau. Zij vinden dat het consultatiebureau het in het algemeen goed doet (66% van de ouders die gebruik maken van het consultatiebureau). De meeste overigen vinden dat het wel gaat (32% "gaat wel"). Enkelens geven als oordeel slecht (3%). Het meest tevreden zijn de ouders over de houding bij het consultatiebureau ten opzichte van het kind en over de bereikbaarheid van de locatie. Elk van beide aspecten wordt door ongeveer acht tot negen van de tien ouders als goed beoordeeld. Relatief veel tevredenheid is er ook over de houding van het consultatiebureau tegenover de ouders zelf. Over de telefonische bereikbaarheid en de openingstijden is de tevredenheid iets minder groot.

Opvoeding en verzorging

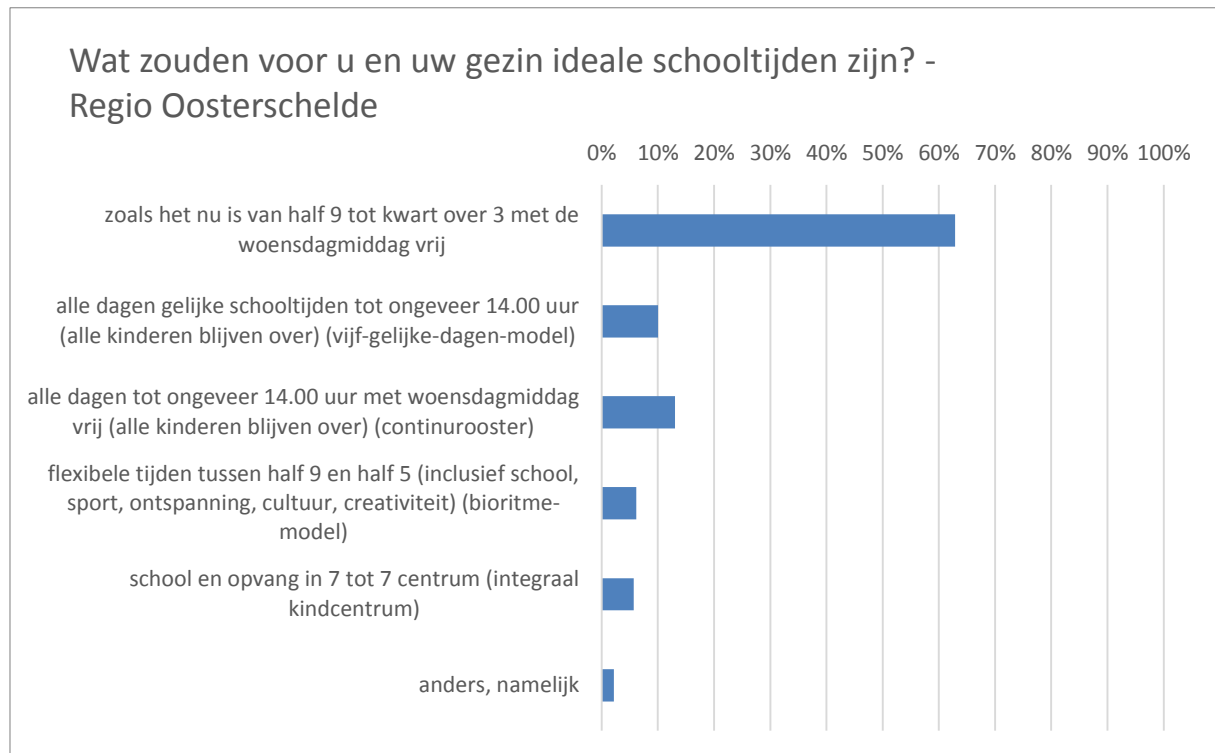

Minder dan de helft van de ouders van jonge kinderen in de regio Oosterschelde is bekend met het bestaan van het Centrum Jeugd en Gezin (2013: 46%).

In vergelijking met 2009 lijken in 2013 minder ouders te weten van de mogelijkheid om hulp te vragen bij verschillende instanties, waar ze terecht kunnen met vragen over opvoedings-, gedrags- en ontwikkelingsproblemen.

Bijna alle ouders in de Oosterschelderegio (97) geven aan dat als de opvoeding van hun (kind)eren hen moeilijk valt, ze er dan met anderen zoals familie, vrienden of buren over kunnen praten.

Onderwijs

Zes van de tien ouders zijn tevreden over de schooltijden op de basisschool. De overigen zijn verdeeld over hoe ze het anders zouden willen.

Een op de zes jonge kinderen gaat naar of staat al ingeschreven op een school, die niet in hun eigen wijk of dorp staat. Dit is de afgelopen jaren nauwelijks veranderd.

Als twee van de meest belangrijke redenen voor de keuze van de school worden in Middelburg het meest 'deze school is dichtbij' (45%) en 'deze school gaat uit van dezelfde levensbeschouwing als ik' (48%). Als minst belangrijkste reden worden 'van deze school gaan veel kinderen naar de HAVO of het VWO' (46%) en 'er zitten (bijna) geen buitenlanders op deze school' (48%) het meest genoemd.